

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.011.02.2019

Pan

Mieczysław Błaszczuk

Dyrektor

Samodzielnego Publicznego
Szpitala Klinicznego im. prof. A. Grucy
Centrum Medycznego Kształcenia
Podyplomowego

ul. ks. Stanisława Konarskiego 13,
05-400 Otwock

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/006 – Informatyzacja procesu zamówień publicznych.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62

lwa@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny im. prof. Adama Grucy Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego ¹ , ul. ks. Stanisława Konarskiego 13, 05-400 Otwock.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mieczysław Błaszczyk, Dyrektor SPSK im. A. Grucy CMKP ² , od 14 kwietnia 2007 r. (akta kontroli str. 3-4)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie i wdrożenie w jednostce kontrolowanej narzędzi (systemów) wspierających informatyzację procesu udzielania zamówień publicznych. 2. Stosowanie przez jednostkę kontrolowaną regulacji dotyczących komunikacji elektronicznej w procedurze udzielania zamówień publicznych. 3. Działania informacyjno – promocyjne i szkoleniowe jednostki kontrolowanej związane z informatyzacją procesu udzielania zamówień publicznych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 sierpnia 2016 r. – do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 12 lipca 2019 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Ilona Bożek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/95/2019 z 29 maja 2019 r. (akta kontroli str. 1-2)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Dyrektora Szpitala związane z przygotowaniem i wdrożeniem narzędzia wspierającego informatyzację procesu udzielania zamówień publicznych oraz prawidłowe stosowanie regulacji dotyczących komunikacji elektronicznej w tym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W Szpitalu, stosownie do postanowień znowelizowanej 22 czerwca 2016 r. ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁵, wprowadzono komunikację elektroniczną w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych o wartości równej lub przekraczającej kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp⁶. W procesie udzielania zamówień publicznych przy użyciu platformy elektronicznej, pn. Portal e-usług SmartPZP⁷ lub poczty elektronicznej przestrzegano regulacji określonych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie użycia środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oraz udostępniania i przechowywania dokumentów elektronicznych⁸. Wszyscy pracownicy Działu Zamówień Publicznych Szpitala biorący udział w przygotowaniu i przeprowadzaniu powyższych postępowań, odbyli szkolenia z zakresu wykorzystania i obsługi Platformy SmartPZP.

¹ Dalej: SPSK im. A. Grucy CMKP, Szpital lub Zamawiający.

² Dalej: Dyrektor.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., dalej: ustawa Pzp.

⁶ Dalej: zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi UE.

⁷ Dalej: Platforma SmartPZP.

⁸ Dz. U. poz. 1320; dalej rozporządzenie w sprawie komunikacji elektronicznej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie i wdrożenie w jednostce kontrolowanej narzędzi (systemów) wspierających informatyzację procesu udzielania zamówień publicznych

Opis stanu faktycznego

W celu realizacji obowiązku stosowania elektronicznych środków komunikacji, wprowadzonego w art. 1 pkt 17 i art. 15 ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw¹⁰, Szpital w dniu 28 marca 2018 r. zawarł umowę o świadczenie usług elektronicznych w zakresie zapewnienia dostępu on-line do zasobów i oprogramowania Platformy SmartPZP przez okres 12 miesięcy. Świadczenie usługi kontynuowano na podstawie kolejnej umowy z dnia 25 marca 2019 r. zawartej również na okres 12 miesięcy. Wykorzystanie tego narzędzia w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych o wartości równej lub przekraczającej progi UE wszczętych po 18 października 2018 r. opisano w obszarze 2. niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli str. 25, 33-52, 55-71, 167-169)

Kierownik Działu Zamówień Publicznych wyjaśniła m.in., że w wyniku przeprowadzonego w listopadzie 2017 r. rozeznania rynku w zakresie elektronicznego udzielania zamówień publicznych, uzyskano od Urzędu Zamówień Publicznych informację o planowanym na październik 2018 r. udostępnieniu e-usługi w tym zakresie, jednak bez gwarancji, że to na pewno nastąpi. Stąd w Szpitalu, w którym przeprowadza się liczne postępowania powyżej progów UE, nie było możliwe oczekiwanie na to rozwiązanie, a podczas wyboru narzędzia komercyjnego, w marcu 2018 r. nie było możliwe również porównanie zakresu jego funkcjonalności z usługami bezpłatnej platformy, ponieważ w tym okresie jeszcze nie była udostępniona. Do maja 2018 r. zakończono proces wdrażania systemu. Przed upływem pierwszego roku użytkowania Platformy SmartPZP ponownie przeprowadzono analizę sytuacji rynkowej z uwzględnieniem ogólnodostępnego miniPortalu, która wykazała lepszą funkcjonalność użytkowanej przez Szpital Platformy w porównaniu do publicznego systemu¹¹ oraz wsparcie techniczne gwarantowane w szerszym zakresie.

(akta kontroli str. 25-29, 31-32)

Zgodnie z ww. umową z 28 marca 2018 r., usługa dostępu do Platformy SmartPZP została aktywowana w dniu 10 kwietnia 2018 r.

Pierwsze postępowanie¹² przeprowadzone z wykorzystaniem tej platformy ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej¹³ w dniu 11 października 2018 r.¹⁴. Zgodnie

⁹ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ Dz. U. poz. 1020, ze zm. Nowelizacji dokonano m.in. w związku z implementacją do prawa polskiego postanowień tzw. dyrektywy klasycznej (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE Dz. U. UE L 94 z 28 marca 2014 r., s. 65, ze zm. oraz tzw. dyrektywy sektorowej (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE Dz. U. UE L 94 z 28 marca 2014 r., s. 243, ze zm.). Dalej: Nowelizacja ustawy Pzp.

¹¹ W szczególności Platforma SmartPZP umożliwia: dostępność ofert przez cały okres trwania postępowania, pełną komunikację pomiędzy zamawiającym i wykonawcą za pomocą jednego narzędzia, automatyczne odszyfrowanie ofert oraz proste wycofanie lub zmiana oferty przez wykonawcę, podczas gdy na miniPortalu nie są przechowywane oferty, a w trakcie jego użytkowania do komunikacji zamawiającego z wykonawcami i odszyfrowania ich ofert niezbędne jest wykorzystanie dodatkowego systemu ePUAP oraz brak możliwości wycofania lub zmiany oferty przez wykonawcę, a zamawiający musi starannie taką ofertę odznaczyć, aby uniknąć niezgodnego z prawem jej otwarcia.

¹² Postępowanie nr DZP.26.95/2018.

¹³ Dalej: Dz. Urz. UE.

¹⁴ <https://ted.europa.eu/udl?uri=TED:NOTICE:443639-2018:TEXT:PL:HTML&src=0>, ogłoszenie wysłano do publikacji w dniu 8 października 2018 r.

z art. 15 ust 2. nowelizacji ustawy Pzp i art. 10a ustawy Pzp komunikację elektroniczną w tym postępowaniu zastosowano wyłącznie do przekazywania, wypełnionych przez oferentów, formularzy jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia¹⁵.

W przypadku postępowania¹⁶ na dostawę endoprotez oraz implantów ortopedycznych ogłoszonego w Dz. Urz. UE w dniu 19 października 2018 r.¹⁷ Szpital, na podstawie art.10 c ust 1 pkt 4 ustawy Pzp, odstąpił od pełnej komunikacji elektronicznej (zastosowano ją wyłącznie do przekazywania, wypełnionych przez oferentów, formularzy jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia¹⁸), ponieważ w ogłoszeniu o zamówieniu i specyfikacji istotnych warunków zamówienia zastrzeżono prawo do fizycznej prezentacji produktu.

Natomiast pierwsze postępowanie¹⁹ podlegające obowiązkowi komunikacji elektronicznej ogłoszono w Dz. Urz. UE w dniu 13 listopada 2018 r.²⁰ i przeprowadzono z wykorzystaniem tej platformy w pełnym zakresie.

Platformę SmartPZP wykorzystano również do przeprowadzenia jednego postępowania, którego nie obejmował obowiązek pełnej komunikacji elektronicznej²¹.

(akta kontroli str. 25, 26, 53, 162, 167, 141-177)

Łączne koszty wdrożenia narzędzia komercyjnego - Platformy SmartPZP w kontrolowanym okresie wyniosły 49,8 tys. zł (27,0 tys. zł w 2018 r. i 22,8 tys. w 2019 r.) i obejmowały koszt zakupu elektronicznych podpisów kwalifikowanych i niekwalifikowanych dla sześciu pracowników Szpitala (2,3 tys. zł w 2018 r.) oraz ryczałtowe, roczne wynagrodzenie dostawcy usług elektronicznych Platformy SmartPZP²² (24,7 tys. zł w 2018 r. i 22,8 tys. zł w 2019 r.). Szkolenia wdrożeniowe pracowników Szpitala, Operator przeprowadził w ramach ww. wynagrodzenia.

(akta kontroli str. 72-78)

W §4 ust 18 i 21 Regulaminu korzystania z usług, stanowiącego integralną część ww. umów, określono, że w ramach oprogramowania zastosowano mechanizmy zapewniające integralność i rozliczalność danych, tj.:

- niezaprzeczalność i nienaruszalność poprzez wykorzystanie kwalifikowanego podpisu elektronicznego przesyłanych w systemie przez użytkowników zamawiającego i wykonawców,
- bezpieczeństwo dostępu do danych poprzez zastosowanie szyfrowania danych i treści dokumentów zamieszczanych na Platformie w sposób uniemożliwiający ich odszyfrowanie przez osoby niepowołane, z wykorzystaniem kluczy asymetrycznych (publicznego zapisanego na Platformie SmartPZP i prywatnego przechowywanego na karcie inteligentnej) oraz ich wystawianie przez tzw. Zaufaną Stronę Trzecią (TTP),
- pewność terminu złożenia dokumentów poprzez wykorzystanie usługi znakowania czasem oraz mechanizmów elektronicznej skrzynki podawczej w ramach Platformy SmartPZP.

W § 5 ust 1 Regulaminu przewidziano odpowiedzialność Operatora z tytułu nienależytego wykonania umowy, w wysokości nieprzekraczającej równowartości 5-letniej opłaty za świadczenie usług. W umowie nie przewidziano innych sankcji w przypadku ewentualnego niezapewnienia zgodności Platformy SmartPZP

¹⁵ <https://portal.smartpzp.pl/spskggruca/public/postepowanie?postepowanie=102810>.

¹⁶ Postępowanie nr DZP.26.102/2018.

¹⁷ <https://ted.europa.eu/udl?uri=TED:NOTICE:458753-2018:TEXT:PL:HTML&src=0>, ogłoszenie wysłano do publikacji w dniu 17 października 2018 r.

¹⁸ <https://portal.smartpzp.pl/spskggruca/public/postepowanie?postepowanie=122624>.

¹⁹ Postępowanie nr DZP.26.108/2018.

²⁰ <https://ted.europa.eu/udl?uri=TED:NOTICE:498339-2018:TEXT:PL:HTML&src=0>.

²¹ Postępowanie nr DZP.26.50/2019 wszczęte 2 maja 2019 r., wartość zamówienia (484,4 tys. zł) nie przekraczała progów UE.

²² Dalej: Operator Platformy SmartPZP lub Operator.

z obowiązującymi przepisami prawa. Mimo negocjacji podjętych przez Szpital przed zawarciem w 2018 r. pierwszej umowy z Operatorem m.in. w zakresie wprowadzenia kar umownych z tego tytułu, nie wyraził on zgody na wprowadzenie takiej zmiany w stosowanym wzorze umowy.

(akta kontroli str. 33-36, 43-44, 53, 55-58, 64-65, 108-109, 111-131)

Wyniki dwóch audytów przeprowadzonych w dniach 1 lipca 2017 r. i 18 października 2018 r. przez kancelarię prawną na zlecenie Operatora potwierdziły zgodność Platformy SmartPZP z obowiązującymi przepisami prawa w obszarach komunikacji pomiędzy zamawiającym a wykonawcą oraz archiwizacji elektronicznej, tj. m.in. z wymogami określonymi w art. 10b ustawy Pzp, § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie komunikacji elektronicznej, oraz § 15-21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych²³.

(akta kontroli str. 303, 304)

Kierownik Działu Zamówień Publicznych wyjaśniła ponadto, iż użytkowana przez Szpital Platforma Smart PZP spełnia wymogi obowiązujących przepisów, ponieważ powstała w ramach realizacji projektu dofinansowanego z funduszy UE *e-PZP – Elektroniczne Zamówienia Publiczne*, którego celem było wdrożenie przez jego producenta e-usług skierowanych do przedsiębiorstw z sektora prywatnego i publicznego, zobowiązanych do stosowania ustawy Pzp lub biorących udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Wynikiem realizacji tego projektu miała być platforma e-zamówień pozwalająca na prowadzenie postępowań zgodnie z przepisami znowelizowanej ustawy Pzp. Powyższe w znaczącym stopniu wpłynęło na wybór Platformy SmartPZP

(akta kontroli str. 106-108, 111-124)

W Regulaminie korzystania z usług (§ 4 ust. 8-19 i § 7) zagwarantowano Szpitalowi prawo do tzw. Asysty, obejmującej wsparcie techniczne i doradztwo w zakresie korzystania z oprogramowania zarówno dla zamawiającego, jak i wykonawców, a także możliwość składania reklamacji i zgłaszania wad, dotyczących funkcjonowania tego systemu informatycznego oraz jakości świadczonych usług. W obu przypadkach udzielanie wsparcia zagwarantowano za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz przeznaczonej w tym celu infolinii telefonicznej, ze wskazaniem terminów jej dostępności²⁴. W przypadku wykrycia błędów w działaniu Platformy SmartPZP, Szpitalowi i wykonawcom zagwarantowano prawo żądania od Operatora ich usunięcia w terminach uzależnionych od charakteru uciążliwości i stopnia skomplikowania błędów²⁵. W odniesieniu do przerw w świadczeniu usługi, których łączny czas trwania przekroczy maksymalny dopuszczalny czas niedostępności usługi w § 5 ust. 3-5 Regulaminu określono zobowiązanie Operatora do obniżenia płatności abonamentowej o 100 zł za każdy dzień roboczy niedostępności powyżej gwarantowanej, na podstawie not księgowych. Szpitalowi przyznano prawo Szpital odstąpienia od umowy w każdym kolejnym miesiącu w przypadku przekroczenia w miesiącu w poprzednim o 50% ustalonych czasów na usuwanie błędów priorytetowych lub krytycznych.

(akta kontroli str. 33-51, 58-71)

²³ Dz.U. z 2017 r. poz. 2247, dalej: rozporządzenie w sprawie KRI.

²⁴ W okresie obowiązywania pierwszej umowy, tj. od 5 kwietnia 2018 do 4 kwietnia 2019 r., infolinia dostępna była w dni robocze w godzinach 8-18, a od 5 kwietnia 2019 r. w dni robocze w godzinach 7-19.

²⁵ Dwie godziny w dni robocze w godzinach 6-20 dla awarii uniemożliwiającej korzystanie z serwisu internetowego. Jeden dzień roboczy dla błędu krytycznego uniemożliwiającego poprawne działanie części aplikacji. Pięć dni roboczych dla innego błędu niewpływającego na poprawną pracę podstawowych funkcji aplikacji.

W okresie od wdrożenia Platformy SmartPZP do dnia rozpoczęcia kontroli NIK, wystąpiło pięć przypadków problemów związanych z obsługą Platformy. W jednym postępowaniu wystąpiło czasowe zawieszenie działania Platformy trwające około 2,5 godziny, uniemożliwiające wykonawcom złożenie ofert, jednak nie był to dzień, w którym upływał termin ich składania. W czterech innych postępowaniach wystąpiły opóźnienia planowanego czasu otwarcia ofert (od 14 do 44 minut) spowodowane nieprawidłowym działaniem aplikacji do szyfrowania i odszyfrowania ofert pn. *Szafir*²⁶. We wszystkich przypadkach problemy zostały rozwiązane niezwłocznie i nie miały wpływu na terminowość i prawidłowość prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

(akta kontroli str. 80-81, 83-95)

Kierownik Działu Zamówień Publicznych Szpitala oceniła celująco poziom obsługi technicznej Platformy SmartPZP. Każda wątpliwość dotycząca jej funkcjonowania i zgłoszenia problemów dokonane za pośrednictwem infolinii telefonicznej rozwiązywano niezwłocznie.

(akta kontroli str. 81)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie proces terminowego wdrożenia w Szpitalu komercyjnego narzędzia wspierającego informatyzację procesu udzielania zamówień publicznych, co do których istniał wymóg użycia komunikacji elektronicznej. Szpital zapewnił zgodność rozwiązań technicznych stosowanego narzędzia z wymaganiami określonymi w przepisach w zakresie elektronicznej komunikacji w procesie udzielania zamówień publicznych oraz wymagany poziom wsparcia technicznego dla jego użytkowników.

OBSZAR

2. Stosowanie przez jednostkę kontrolowaną regulacji dotyczących komunikacji elektronicznej w procedurze udzielania zamówień publicznych

Opis stanu
faktycznego

W okresie od 1 sierpnia 2016 r. do 30 maja 2019 r.²⁷ Szpital przeprowadził łącznie 104 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, których wartość przekraczała progi UE, w tym do dnia 17 października 2018 r. wszczęto 66 postępowań²⁸, a od 18 października 2018 r.²⁹ 38 postępowań³⁰ (35 w trybie przetargu nieograniczonego i trzy w trybie zamówienia z wolnej ręki). Spośród ww. 38 postępowań w dwóch przypadkach³¹ Szpital odstąpił od wymogu zastosowania pełnej komunikacji elektronicznej na podstawie art. 10c ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp.

(akta kontroli str. 141-181)

Szczegółową analizą objęto wybrane trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzone z zastosowaniem komunikacji elektronicznej, o łącznej wartości 4 487,3 tys. zł, w tym dwa w trybie przetargu nieograniczonego³² i jedno

²⁶ Aplikacja oferowana przez Krajową Izbę Rozliczeniową.

²⁷ Tj. do dnia rozpoczęcia kontroli.

²⁸ W tym: osiem w 2016 r., 33 w 2017 r. i 25 w 2018.

²⁹ Z dniem 18 października 2018 r., zgodnie z postanowieniami art. 1 pkt 17 i art. 15 ww. Nowelizacji ustawy Pzp, wprowadzono obowiązek stosowania elektronicznych środków komunikacji w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego o wartości równej lub przekraczającej progi UE.

³⁰ W tym: dziesięć w 2018 i 28 w 2019 r.

³¹ W postępowaniu nr DZP.26.102/2018 zastosowano częściową komunikację elektroniczną, tj. jedynie w zakresie złożenia jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia, a w postępowaniu nr DZP.26.4/2019 wyłączenie całości postępowania.

³² Nr DZP.26.121/2018 na dostawę cyfrowego śródoperacyjnego aparatu rentgenowskiego typu C-arm na potrzeby bloku operacyjnego Szpitala o wartości 530,6 tys. zł oraz nr DZP.26.16/2019 na dostawę przez okres 24 miesięcy endoprotez, innych implantów i materiałów kościotępastycznych do magazynu Szpitala o wartości 2 737,3 tys. zł.

w trybie zamówienia z wolnej ręki³³. Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie komunikacji elektronicznej w dokumentacji tych postępowań określono wymagania organizacyjne i techniczne stosowanych środków komunikacji elektronicznej. Jako sposób komunikacji Szpitala z wykonawcami, w przypadku postępowań w trybie przetargu nieograniczonego, w ogłoszeniu o zamówieniu wskazano Platformę SmartPZP. W przypadku zamówienia z wolnej ręki w zaproszeniu do negocjacji wskazano właściwe adresy służbowej poczty elektronicznej.

(akta kontroli str. 182-186, 209-211, 247)

Kierownik Działu Zamówień Publicznych wyjaśniła m.in., że powodem przeprowadzenia postępowań z trybie zamówienia z wolnej ręki z zastosowaniem komunikacji za pośrednictwem poczty elektronicznej poza Platformą SmartPZP³⁴ była płynność i łatwość negocjacji. Wskazała, że poczta elektroniczna mieści się w definicji środków komunikacji elektronicznej, o której mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną³⁵, a komunikacja odbywała się przy użyciu ustalonych kont służbowej poczty elektronicznej, pozwalających na identyfikację osób działających w imieniu zamawiającego i wykonawcy.

(akta kontroli str. 258-260)

W specyfikacjach istotnych warunków zamówienia³⁶ powyższych dwóch postępowań w trybie przetargu nieograniczonego opisano szczegółowe zasady korzystania z Platformy SmartPZP wraz z podaniem wymagań technicznych i organizacyjnych wysyłania i odbierania dokumentów. Od wykonawców wymagano m.in: zaakceptowania regulaminu korzystania z Platformy SmartPZP, założenia profilu (konta) dla jednoznacznej ich identyfikacji i posiadania certyfikatu kwalifikowanego. Za termin wpływu dokumentów przyjmowano datę i godzinę zapisania na serwerach, które były zsynchronizowane z danymi Głównego Urzędu Miar. W SIWZ i zaproszeniu do negocjacji poinformowano o dopuszczalnych formatach przesyłanych danych, które były zgodne ze wskazanymi w załączniku nr 2 rozporządzenia KRI oraz wymagano, aby przesyłane dokumenty były opatrzone podpisami kwalifikowanymi przez osoby reprezentujące wykonawcę, dopuszczając dwa rodzaje podpisów kwalifikowanych (PAdEX, XAdEX).

Analiza elektronicznej dokumentacji badanych postępowań wykazała, że wszyscy wykonawcy stosowali ważne podpisy kwalifikowane oraz znakowanie czasem. Ważność podpisów i integralność dokumentów pracownicy Szpitala weryfikowali za pośrednictwem strony internetowej prowadzonej przez jednego z dostawców usług zaufania³⁷.

(akta kontroli str. 182- 257)

Dokumentację postępowań przechowywano i ewidencjonowano na Platformie SmartPZP w zakładkach dotyczących danego postępowania, w sposób uniemożliwiający ich modyfikację i usunięcie. Wszystkie dokumenty wytworzone przez Szpital oraz wysłane przez wykonawców posiadały nadane przez system sumy kontrolne. System zapewniał możliwość przeglądania ich treści.

Ponadto zgodnie z § 4 ust. 3 i 6 ww. Regulaminu korzystania z usług, Operator był zobowiązany do udostępnienia Szpitalowi w sposób ustandaryzowany w ciągu 14 dni

³³ Nr DZP.26.6/2019 na zakup usługi nadzoru autorskiego wraz z serwisem systemów AMMS oraz InfoMedica o wartości 1 219,5 tys. zł. Dla zastosowania trybu z wolnej ręki Szpital wykazał spełnienie przesłanek określonych w art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy Pzp, tj. brak możliwości udzielenia zamówienia innemu podmiotowi, z uwagi na przyczyny techniczne o obiektywnym charakterze, a także ze względu na ochronę praw wyłącznych (majątkowych praw autorskich) wykonawcy, przy jednoczesnym braku możliwości zastosowania rozsądnego rozwiązania alternatywnego lub zastępczego.

³⁴ Łącznie przeprowadzono w po 18 października 2018 r. trzy takie postępowania za pośrednictwem poczty elektronicznej.

³⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 123, ze zm.

³⁶ Dalej: SIWZ.

³⁷ <https://weryfikacjapodpisu.pl/>.

od daty zakończenia umowy, wszystkich zgromadzonych w trakcie trwania umowy danych, dotyczących m.in.: użytkowników, postępowań, wniosków i ofert, tj. dane bazodanowe mają być przekazane w postaci plików xml, a pliki umieszczone w odpowiednich katalogach, pozwalających na ich prawidłową identyfikację.

(akta kontroli str. 41, 62, 182-183, 199-208, 258-268)

W odniesieniu do postępowań podlegających obowiązkowi komunikacji elektronicznej nie stwierdzono przypadków wpływu ofert w postaci skanów opatrzonych podpisem elektronicznym. Odnotowano jeden przypadek³⁸ wniesienia odwołania, o którym mowa w art. 180 ust. 1 ustawy Pzp. Ofertę odrzucono po weryfikacji podpisów elektronicznych w aplikacji *Szafir*, która wykazała, że przesłane dokumenty zostały przez wykonawcę błędnie podpisane. W odwołaniu wykonawca wskazał, iż niezgodnie z przepisami ustawy Pzp jego ofertę odrzucono, jako nieważną, zaniechano dokonania czynności polegającej na wyborze jego oferty, jako najkorzystniejszej oraz unieważniono postępowanie, pomimo braku wystąpienia przesłanek. Następnie Szpital dokonał ponownej weryfikacji podpisów elektronicznych przy użyciu innego ogólnodostępnego oprogramowania, stwierdzając ich prawidłowość, w związku z czym odwołanie uwzględniono³⁹. W wyniku ponownej oceny ofert Szpital wybrał ofertę przedmiotowego wykonawcy, jako najkorzystniejszą, spełniającą wymagania SIWZ i niepodlegającą wykluczeniu.

(akta kontroli str. 167-173, 276-298)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie stosowanie przez Szpital regulacji dotyczących komunikacji elektronicznej w procedurze udzielania zamówień publicznych. Wykorzystywany system teleinformatyczny zapewniał właściwą archiwizację oraz przechowywanie dokumentów elektronicznych i metadanych.

OBSZAR

3. Działania informacyjno-promocyjne i szkoleniowe jednostki kontrolowanej związane z informatyzacją procesu udzielania zamówień publicznych

Opis stanu
faktycznego

Szkoleniem w zakresie obsługi Platformy SmartPZP objęto wszystkich czterech pracowników Działu Zamówień Publicznych Szpitala zajmujących się przygotowywaniem i przeprowadzaniem postępowań o udzielenie zamówień publicznych. W dniu 6 kwietnia 2018 r., tj. przed aktywacją Platformy SmartPZP przeprowadzono warsztaty wdrożeniowe dla czterech pracowników. W dniu 25 września 2018 r., tj. przed wejściem w życie regulacji dotyczącej pełnej komunikacji elektronicznej, trzech pracowników wzięło udział w przeprowadzonym on-line szkoleniu przypominającym. Natomiast w dniu 13 lutego 2019 r. dla trzech pracowników przeprowadzono warsztaty i demonstrację dodatkowych funkcji systemu. Dodatkowo w dniu 17 maja 2019 r. Kierownik Działu Zamówień Publicznych uczestniczył w przeprowadzonym on-line szkoleniu dotyczącym nowych modułów aukcji i licytacji elektronicznej. Szpital nie poniósł żadnych kosztów tych szkoleń, ponieważ Operator Platformy SmartPZP przeprowadził je w ramach ww. umów o świadczenie usług elektronicznych.

(akta kontroli str. 25, 30, 72-78, 109, 110, 140)

Zgodnie z § 4 ust. 8 i 10 Regulaminu korzystania z usług, w ramach abonamentu przewidziano dla Szpitala prawo korzystania ze wsparcia technicznego, tzw. Asysty

³⁸ Postępowanie nr DZP.26.108/2018.

³⁹ Wykonawca wycofał odwołanie i Krajowa Izba Odwoławcza umorzyła postępowanie odwoławcze.

opisanej w obszarze 1. niniejszego wystąpienia. Ponadto na Platformie SmartPZP w zakładce *E-learning* udostępniono wykonawcom: regulamin i instrukcje obsługi platformy wraz z filmami instruktażowymi dla najważniejszych procesów⁴⁰, obowiązujące w Polsce przepisy prawa regulujące komunikację elektroniczną w procesie udzielania zamówień publicznych, numer telefonu infolinii technicznej, a także zakładki umożliwiające zgłoszenie problemu za pomocą formularza kontaktowego oraz weryfikację oprogramowania do obsługi podpisu elektronicznego i jego przetestowanie.

(akta kontroli str. 38, 42, 47, 59, 63, 187-189, 212-214, 299-302)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia podjęte w Szpitalu działania, mające na celu przygotowanie pracowników do obsługi narzędzi wykorzystywanych w procesie udzielania zamówień publicznych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z nie stwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli, nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, 18 lipca 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Ilona Bożek
Główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis

⁴⁰ Tj.: rejestracja wykonawcy, zadawanie pytań, złożenie oferty, złożenie wniosku w trybie przetargu nieograniczonego.